

Wykorzystać potencjał regionu

Wykorzystać potencjał regionu

O tym, jak to zrobić dyskutowali m.in. przedsiębiorcy i samorządowcy podczas pierwszego z cyklu spotkań poświęconych Programowi rozwoju inteligentnych specjalizacji i przedsiębiorczości w województwie podlaskim na lata 2015-2020+.

Ten dokument jest niezwykle ważny z punktu widzenia realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego, a także projektów z nowego programu regionalnego. Precyzuje bowiem kwestie związane z innowacyjnością, sferą badań i rozwoju oraz przedsiębiorczością – kluczowymi obszarami, które będą wspierane w nowej perspektywie.

Wszystko jest SMART

Czym jest smart specialisation, czyli inteligentna specjalizacja? Na to pytanie starał się odpowiedzieć w swojej prezentacji prof. Wojciech Dziemianowicz, ekspert i współtwórca programu: – Idea inteligentnych specjalizacji podkreśla rolę rozwoju opartego o prace badawczo-rozwojowe, innowacyjność, wykorzystującego wewnętrzne przewagi konkurencyjne regionu.

W programie zostały więc wskazane te dziedziny (tzw. „rdzeń specjalizacji”), w których już teraz województwo podlaskie przoduje. A są to: przetwórstwo rolno-spożywcze, usługi medyczne i nauki o życiu, ekologia i nauki o środowisku, przemysł maszynowy oraz powiązane z nimi sektory. Ale liczyć się też będą dziedziny o dużym potencjale wzrostu (tzw. „specjalizacje wschodzące”).

W wyniku realizacji programu mają wzrosnąć nakłady na działalność B+R w stosunku do PKB (od 0,44 proc. obecnie do 0,9 proc. w roku 2020), a także udział nakładów przedsiębiorstw w nakładach na B+R ogółem (od 18,8 proc. obecnie do 36 proc. w 2020) oraz liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców (od 1270 obecnie do 1410 w 2020). Osiągnięciu tych ambitnych wskaźników służyć będą 2 mld zł, pochodzące z RPOWP (15 proc.), programów krajowych (85 proc.) i wspólnotowych (ok. 1 proc.).

Biznes i nauka muszą iść w parze

Współpraca między przedsiębiorcami i naukowcami przyczynia się do powstawania innowacji. A to właśnie w innowacjach Komisja Europejska widzi motor rozwoju regionów i podniesienia konkurencyjności ich gospodarek. Jednak, jak podkreślił ekspert, potrzebne jest nawiązanie rzeczywistej relacji na linii biznes-nauka, a także biznes-nauka-instytucje otoczenia biznesu. Niestety, obecnie większość przedsiębiorców nie myśli przez pryzmat innowacyjności. Również naukowcy muszą być bardziej otwarci na kooperację z firmami.

O nowym RPO

Druga część spotkania była poświęcona założeniom Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Przedstawił je Daniel Górski, dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego.

Znaczna część środków będzie przeznaczona na projekty związane stricte z działalnością badawczo-rozwojową: prace badawcze czy wyposażenie laboratoriów. – Każdy prawdziwy projekt badawczo-rozwojowy będzie miał szansę na dotację, bo tych pieniędzy będzie bardzo dużo – powiedział dyrektor.

Na dotacje w pierwszej kolejności będą mogły liczyć firmy reprezentujące branże związane z inteligentnymi specjalizacjami bądź ich kooperanci.

Większość działań, zarówno tych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego zakłada wsparcie przedsiębiorczości. – Chcemy przygotować społeczeństwo do bycia przedsiębiorczym – podkreślił dyrektor. A realizacja tego postulatu będzie się odbywać m.in. poprzez edukację, rozwijanie szkolnictwa zawodowego i współpracy szkół z przedsiębiorcami, a także dostosowanie infrastruktury transportowej do potrzeb podlaskich przedsiębiorców, eksportujących swoje towary na Wschód (chodzi tu o przebudowę torów kolejowych na granicy z Białorusią).

Jednak jak stwierdził dyrektor Górski: – Gros środków na innowacje i przedsiębiorczość znajduje się w programach krajowych.

RPOWP jest tylko jednym i wcale nie najważniejszym z instrumentów.

Czas na dyskusję

Po prezentacjach przyszedł czas na merytoryczną dyskusję o Programie rozwoju inteligentnych specjalizacji i przedsiębiorczości.

Sławomir Kiszycki, wiceprezes firmy Unibep zauważył, że brakuje w nim odniesień do sektora budowlanego, jako inteligentnej specjalizacji oraz wsparcia dla know-how firm z tej branży. W odpowiedzi, Robert Girejko, drugi z ekspertów pracujących nad dokumentem, stwierdził, że firma Unibep, jako producent domów energooszczędnych, doskonale wpisuje się w specjalizację eko. A prof. Dziemianowicz podkreślił, że firma może starać się o środki na działalność badawczo-rozwojową.

Do rozmowy na ten temat włączył się też Jarosław Borowski, burmistrz Bielska Podlaskiego, proponując, by w dokumencie znalazło się bezpośrednie odniesienie do branży budowlanej.

Natomiast przedstawiciel Instytutu Biologii Ssaków PAN w Białowieży wskazał na brak pomysłu na to, jak nawiązać współpracę między przedsiębiorcami i naukowcami. Odpowiadając prof. Dziemianowicz zasugerował, że warto, aby ośrodki naukowe same inicjowały takie spotkania, ponieważ ich wyniki bardzo często z nawiązką rekompensują poniesione koszty.

Z kolei Kazimierz Prus z urzędu miejskiego w Bielsku Podlaskim zwrócił się do prelegentów z prośbą o informację, jaka część funduszy w poszczególnych działaniach RPOWP będzie przeznaczona na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

„Żywy” program

Dokument jest wynikiem prac i spotkań kilkuset osób: przedsiębiorców, naukowców, przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu i administracji oraz pogłębionych analiz. Warto podkreślić, że ten – podobnie jak zaktualizowana Strategia Rozwoju – będzie dokumentem „żywym”, co oznacza ciągłą pracę nad jego monitorowaniem i elastycznym dostosowywaniem do zmieniających się realiów.

